

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva
Negyedévre 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre, postán küldve
Negyedévre 3 k. 50 fl.
Félévre 7 k. — fl.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budai-nagy-útca 151 sz.
(Juhász-ház).

hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Felolós szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

Szociálista vándortanítók.

Hol egy szelid kéz minden szellemi munkásságot a maga körébe vonva a műveltség, tudomány, művészet áldásos haladását a sokféle erőnek egy magasztos cél szolgálatában való közreműködése által sok századon át biztosította: a nemzetközi szocializmus Itália fölött is kiterjeszté sötét szárnyait, ugyannyira, hogy ma már a szabadelvű államkormányzat kénytelen a társadalmi békét, egyensúlyt megbontó egyedek, eszmék terjedésének meggátolására óvítkezéseket tenni.

E végből az olasz kormány egy törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, melynek célja, feladata vándortanítók alkalmazása által a káros nemzetközi szocialista izgatóktól a népet lehetőleg megvédeni. A mi ugyan csak részben sikerülhet, mert e vándortanítók voltaképen a szociálista vezetők közül lesznek kinevezve, kik ugyan hivatalosan nem a haza és vallás ellenes eszmékkel, hanem az összes népjóléti intézmények céljaival, előnyeivel, gyakorlati ellenőrzésével ismertetik meg a népet, hogy azokat saját javára értékesíteni tudja.

A szocialista vándortanítókat a földművelésügyi miniszter nevezi ki a pályázó olasz honpolgárok közül, kik-től megköveteli a jóléti intézmények, a biztosítás, szövetkezetek és hasonló gazdasági szociális intézmények köréből előírt tanulmányok kimutatását, valamint a propagandára való hajlamot és népszerű előadást szóban és írásban.

A vándortanítók fölött külön igazgatótanács áll, melynek céljaira egyenesen a földművelésügyi tárca terhére 75,000 líra lesz fölveve évenként, mely összeg kétharmada Délolaszország és szigetek, egyharmada pedig a többi ország résznek jut oly intézmények létesítésére, melyek a jóléti intézmények és a szövetkezeti propaganda céljait szolgálják alkalmasak.

Hasonló mozgalom minálunk is elkelne, hogy a különben jó irányu, de tévutra, elégedetlenségbe vitt népünk nagy részét a lelketlen nemzetközi torlaszhősök mételyes hatásától az arra hivatott s megbízást nyert vándortanítók közbejöttével is védelmeznők, más felől pedig a meglevő vagy ezután létesítendő népjóléti intézmények kedveltetése, a több gyermekes szegény családok állandó segélyezése által a rászorultak helyzetén javítva, boldogulását anyagilag is elősegítjük.

Nehogy azonban a Jakabok, Izraelek és Mórok abban a téves hitben

ringassák magukat, hogy a vándortanítói tisztet velük szándékoznánk betölteni, eleve is kijelentjük, hogy ez a gondolat áll tőlünk legtávolabb. Igaz ugyan, hogy ezek az urak jó pénzért mindenre kaphatók s ha megfelelő sápot kapnak, készek az istentagadásról letéve akár egy fiakkeres ló előtt is térdet hajtani; illő koncert ép oly ambícióval hirdetik a hazafiságot, mint amely önérzettel verték mellüket — a pártadót zsebrevágván, hogy ők hatalmas bitangok, de már az ilyen denevérhitűekre a nép szociális vezetését bizni nem lehet.

Ők csak maradjanak meg ott, ahol most vannak s vágyaik netovábbja legfeljebb a párttitkári, betegsegélyzőnél letesített külellenőri vagy nyilván tartói állás elnyerhetése legyen.

Nekünk szociálisták kellene.

Szociálisták, akik nem a nép véres verejtékén összekuporgatott fillereire pályáznak, hanem annak szellemi és anyagi előhaladásán munkálkodnak.

A valódi szocializmus eredete a kereszténység bölcsőjénél keresendő s minden társadalmi megrázkódtatás nélkül összhangzóan csakis a bölcsék-bölcsé, mesterek-mestere, az isteni megváltó tanítása szerint a keresztény felebaráti szeretet jegyében oldható csak meg.

A végrehajtási novella és a kisember hitele.

A végrehajtási törvény némely szakaszainak módosítását célzó törvényjavaslat, melyet az országgyűlés elfogadott, de még nem hirdettek ki az országos törvénytárban, rendkívüli hatást gyakorol azokra a vidéki pénzintézetekre, amelyeknek hitelezési üzletköre főként a kisemberekre terjed ki. Ezekben az intézetekben kívül a kiskereskedők és iparosok is lázas tevékenységet látszanak kifejteni abban az irányban, hogy a mi megmenthető, azt még a novella életbeléptetés előtt megmentsék.

A riadalom oka — szerintük — az, hogy a végrehajtási novella elvonja a kielégítési alapot oly követelések alól, a melyek a legszerényebb anyagi helyzetben lévő kisembereknek nyújtott hitel alapján keletkeztek.

Megmozdultak már a kecskeméti kereskedők is. Népes gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy adósaikat tartozásuk kiegyenlítésére sürgősen felszólítják. Egyöntetű megállapodással egy körlevelet boesájtottak ki, melyet minden cég bizonyos számban megkapott s ezek útján az egyes vásárlókhoz eljutott.

A körlevél a következőpen hangzik:

Figyelmeztetés!

Az új végrehajtási törvény, az eddig hitelben kiszolgált áruk értékének behajtását részben megnehezíti, részben

lehetetlenné teszi, minélfogva úgy a külföldi, mint a belföldi nagykereskedők és gyárosok tőlünk, kereskedőktől, a hitelt megvonták és jövőben csak készpénzért hajlandók áruikat részünkre szállítani, minek következtében és az új végrehajtási törvény nyomása folytán kényszerítve vagyunk kint lévő követeléseinket rövidesen beszédni, amiért is tisztelettel kérjük tisztelt címedet, sziveskedjék a még fent lévő tartozását a hitelező kereskedőnek

folyó évi

augusztus hó 20-ig

kifizetni,

mert ezen határnap elteltevel utalva leszünk jogainkat a mostani törvények alapján biztosítani.

Kecskemét, 1908. július 12.

Tisztelettel

A Kecskeméti Kereskedők.

E hírek leszögezése után ki kell jelentenünk, hogy a hitelezők félelmét és aggodalmát nem tudjuk megérteni. A végrehajtási novellában mi nem látunk egyebet, mint a józan, realis hitelezésnek egyszerű kritikáját. A személyi hitelnek, a melynek veszedelméről állítólag szó van, egyedüli alapja az adós személye, vagyis azok a jellembeli vonások, a melyek őt a hitel élvezetére képesítik, mint megbízhatóság, pontoság, józanság, helyes gazdálkodási érzék stb. Ezeknek a tulajdonságoknak az alapos ismerete nem ütközik nehézségekre ott, a hol a hitelező az adóshoz közel van, tehát életmedjút, multját és gazdálkodását közvetlenül ismeri. Ez az eset áll fenn a kecskeméti kereskedőknél a kik körét lehetőleg kis területekre terjesztették ki. Minél koncentráltabb a hitel, annál nehezebb, bizonytalanabb és tehát drágább a személyi hitel.

De ha vizsgáljuk magát az új készülő végrehajtási novellát abból is csak azt konstatálhatjuk, hogy a kecskeméti kereskedőknek félelemre aggodalomra egyáltalán nincs okuk.

A végrehajtási novellában foglalt módosítások ugyanis az adósok négy csoportjára (kisiparosok, munkások, kistisztviselők és kigazdák) nézve a következő intézkedéseket tartalmazzák.

1. Kiveszik a foglalás alól: a végrehajtást szenvedőnek és háznépének a haztartáshoz szükséges házi es konyhabutorát s egyéb főtartásához szükséges tárgyait, valamint a kisiparosoknál s a kézműveseknél a keresetükhöz szükséges eszközöket és 150 korona értékű anyagkészleteit.

2. A köztisztviselők lefoglalható járandóságának minimumát 1600 koronáról 2000 koronára, a magántisztviselőknél pedig 1000 koronáról ugyancsak 2000 koronára tolja ki.

3. A 12 holdat meg nem haladó kisbirtoknál a mezői gazdálkodással foglalkozónak, ha birtokát házilag műveli, vagy művelteti, fundus instruktusát (vetőmag, igavonó jószág, felévre szükséges takarmány, szalma és alom, továbbá gazdasági eszközök és trágya) mentesítik a végrehajtás alól.

Már most, ha azt vizsgáljuk, hogy a multban az 1. és 3. pontban mentesi-

tett ingóságok mennyiben szolgáltak a végrehajtás kielégítési alapjául, azt látjuk, hogy egyfelől az igénypár, másfelől az ingók árverési eladási árának csekély volta, a melyet a költséges végrehajtási eljárás jó részben fölemésztett, a házberkövetelés törvényes elsőbbsége; majdnem illuziórússá, de mindenestre nagyon bizonytalaná tette az árverés eredményét. De különben is a rosszhiszemű adós, ha a hitelezőjét megakartá károsítani, bármikor eladhatta még foglalás előtt összes ingóságait. A zálogjoggal nem terhelt ingók már ezért sem lehettek a hitelezés biztos alapja. Az a hitelező tehát, a ki nem az adós jellemét tekintette a személyi hitel alapjául, irréálisan és helytelenül cselekedett. A végrehajtási novella ebben az irányban is tisztító munkát végez.

A mi végül a megszorult hitelezőknek azt az ellenvetését illeti, hogy az ingók elárverezésének kilátásba helyezésével az adósra sikeresen morális nyomást gyakorolhattak, ezt egyszerűen vissza kell utasítanunk, mint olyan erkölcstelen üzleti nézetet, a melynek egy modern gazdasági életben nincs jogosultsága. Mi csoda áldás van azon a hitelezésen, a melynek hátterében a hitelezőnek az a szándéka, vagy legalább mellékgondolata lappang, hogy esetleg az adóst existenciájában teljesen tönkretelheti.

Feleletre vár még az a kérdés, hogy mi történék azokkal a szerencsétlen adósokkal, a kiknek a hitelezők most a novella következtében fölmondják a köles-nüket. Hát először is megvagyunk róla győződve, hogy a hitelezők kétszer is jól megmondják a dolgot, mielőtt fenyegetésüket beváltanák. Nem lehet ugyanis az az érdekük, hogy tönkretelgyék adósaikat a nélkül, hogy — mint mondtuk — kilátásuk lehetne követeléseik behajtására. Megtörténhetik, hogy jelzálogi, vagy újabb kezességi biztosítékot fognak követelni; újabb bírálatot tartanak adósaikon s ha sem biztosítékot, sem elég személyi garanciát nem találnak, akkor, csakis akkor szánják el magukat talán a végső lépésre.

Nem lehet tagadni, a kereskedőknek ez a körlevele a közönség körében nem találkozott valami nagy szinpathiá-

val és helyesléssel s nem egy helyen haragos fölajdulásokat lehetett hallani.

Azonban sajnos ez a fölajdulás nem az az önérvényes és jól fizető vevőknek a szava, hanem az eladósodott rossz-fizető kisémbere s minthogy mindenünnen hangzik épen minden téren való könnyelmű hitelezés sebeit tárja föl s mutatja, hogy erre az új végrehajtási törvényre közéletünk megtisztítása szempontjából égető szükség volt.

A kecskeméti kereskedők főntebbi körlevele pedig csak a végrehajtási novellának egész természetes következménye.

NAPI HIREK.

Haldoklik a cakumpak.

Akik otték a császár kenyereből, szomorú emlékü bizonyosságot tehetnek arról, hogy nem gyöngyélet a katonaelet, amint azt a nóta mondja. A nóta e tekintetben éppen nem megbízhatóbb kritikai alap. Mert, aki a nótaból akarja szedni bizonyítékait, az olyan tanusághoz folyamodik, melyet épp úgy lehet felhasználni pro, mint kontra. Ha föl is hangzik a nóta:

A szép fényes katonának
Gyöngyarány élete . . .

visszhanggal rázenghet a másik nóta, a katonaelet nóta, az illetékesebb bizonyosság:

Marsadjusztirunghan álltam egész nap,
Gyenge vállam feltörte a cakumpak . . .

A katonaelet minden keserűségét tömöríti ez a két sor. Igen, a cakumpak az, ami verejtékben allegorizálja a gyöngyéletet. A cakumpak a katonaelet, melyet a tradíció tart fenn, de amit a kimerülésig a katonaelet hord. A tradíciókra már régen rájár a rud s most gyökeres lépést akar tenni ezen az uton a hadvezetőség. Több kísérletet tettek eddig is a gyalogos s vadászcsapatok felszerelése terhének könnyítésén s az eddigi experimentumok eredményéről az augusztus hónap végén lefolyó nyugatmagyarországi hadgyakorlatokon szereznek képet, amikor az 5 ik hadtest egyik gyalogezredét új felszereléssel küldik harcra. A változás folytán egy ember terhe 2.25 kilóra redukálódik.

Ha a próba sikeres lesz, akkor Schönauich hadügyminiszternek az a terve, hogy az egész hadseregére kiterjeszti a reformot. A mostani hadgyakorlatokon lesz még egy reform: a fehér szalag helyett, amit az ellenség markirozására viseltek eddig, pirosszínű lesz a jelvény. Ezt azzal magyarázzák, hogy a tárgyalások komolyságát igen lerontotta az a körülmény, hogy az egyes csapatok már mesziről tisztában voltak azzal, hol van az ellenség, amely pedig háborúban — nem visel fehér szallagot is.

○

Kecskemét, augusztus 5.

— **Házasság.** Pashy Sándor kir. j. b. jegyző e hó 10 en délelött vezet i oltárhoz Zomborban Schmidt Jennyt.

— **Katonáink gyakorlaton.** A 38 ik gyalogezred helyben állomá-ozó zászlóaljja a Veszprém vidékén végbemenő királygyakorlatokon szintén részt vesz. A zászlóalj e célból holnap, esütörtökön déiben indul Budapestra, hogy egyesüljön az erzedtörzsszel, mellyel közös gyakorlatokat fog végezni. Itt három hétig marad az ezred s innen indulnak veszprémi királygyakorlatra. A zászlóalj szeptember 19 en ter vissza Kecskemétre.

— **Gazdasági előadások.** A földmívelésügyi miniszter egy ma érkezett leiratában föl hívja a Gazdasági Egylet vezetőségét, hogy a tél folyamán tartandó gazdasági előadások költség előirányzatát f. hó 15 ig hozzá terjessze föl, mert a később beérkező kérelmeknek helyet nem adhat. Ajánlja továbbá a miniszter, hogy kiváló súlyt helyezzenek arra, hogy az előadások tartására lehetőleg helybeli képzett gazdák kéressenek föl.

— **Utóállítás.** Ma délelött a régi törvénytörvényes épületben megtartották a szokásos utóállítást a hadkötelesek között. Az utóorozáson jelen voltak a katonai hatóság és a polgári hatóság részéről Füvessy Imre h. rendőrőfkapitány, Csabay Géza dr. tisztifőorvos és Gröber Ferenc katonai nyilvántartó. A besorozottak száma csekély. Ugyancsak ma vizsgálták meg azokat az apákat is, akiknek fia az apák betegségére való hivatkozással a hadiszolgálat alól felmentéseket kérvényezték.

TÁRCA.

A víz eleven ereje.

Irta: Hanusz István.

A Victoria zuhatag 5 ször haladja meg a Niagarát nagyságban. A 900 m. széles Zambesi folyó óriási víztömege egyszerre 400 métert szökik alá. A pára fölhb, mely a víz lezuhanása folytán porrá tört csöppekből támadt, magas ködoszloppá fejjik és ellátható 10 angol mérföldre, a honnan a zuhatag tompa morója is meghallható. A víz útján 5 km. távolig folyton szitál és permetez, mely az oda települt növényzetet folyton buja tenyészetben tartja. A zuhatag munkaképességét 35 millió lóerőre számítják, a melynek ipari mozgatóul való fölhasználására kultura középpontot teremt majd a közelében.

Újabb mérések úgy jelzik, hogy a folyót lezuhanása előtt sziklasziget választja kettés a Zambesi ott ketté szakad, az egyik ága 500, a másik 1610 m. és a melybe esésök 127 m., a Niagaráé csak 49 m. Mozi va tunja (dörgő füst) néven emlegetik az ott lakók és igazok van, mert 10 gőzszlop csap föl 350 m. magasba és 200 km. átmérőjű körben hallszik e zuhatag bömbölése. A zuhatag fehér vízpára tömegei a Nap állásához képest szivárvány színeiben pompáznak. Az Afrikát éjszakeről délre szelő vasut közel fogja érinteni a világesodát.

Keletindióban Baugalore-tól 100 km. távolban a Covery folyó kettéágazásától pedig 3 km. távolra 120 m. szélességben zuhan alá a víz. Ennek eleven erejét most

a kolari-i aranybányák gépeihez kezdik mozgatóul alkalmazni. A holarii transformatorok a zuhatag ereje kihasználásából 2500 Volt feszültségű áramot bocsátanak rendelkezésre.

A Tigris folyó a Korkhár barlangban 3 km. hosszú utat vájt a föld alatt magának, Dr. Lehmann fődözte föl 1901 ben. A régiek is tudták, hogy barlangból tör elő, de azt nem, hogy fölebb oda bemegy. Ugy látszik, nem egyenes föld alatt az útja, mert a bedobott fa 3—4 óra múlvan bukkan ismét elő. Föld alatti folyása van a Lipnek Belgiumban, a Webbe Thebeyli nek Algirban, sok olyan folyója van Kentucky államban a Mammoth barlangnak.

Vízfölesér-nek nevezi a fizikai földrajz a tüneményt, mikor a légáramlat szívó tulajdonsága az álló vízföületről vizet emel föl és kisodorja a szárazra. De még is a víz eleven ereje az, hogy érvényesül ott, ahol kicsap.

Olyan tünemény ez, mint a forgószél. A szélforgatag a száraz talaj porát, törmelék avarát szedi föl és sodorja magával örléletes táncba, amaz vízből építi meg mozgó forgó oszlopát és ereje meg sulyánál fogvást rombolóbb a hatása. Vannak rá példák bőven.

1789 ben a coringai kikötőben egy vízforgatag minden hajót összetört s a darabjaitak szárazra dobálta, 5 várost döntött romba útjában és megölt 20000 embert. 1698 ban egy vízfölesér elől Lungford kapitány a sik tengerre menekült; akik a kikötőben maradtak, tönkre mentek.

1884. augusztus 27 en a pólai kikötőbe délután 3 órakor egy délnyugat felől

jövő tengeri vízfölesér tévedt; elszáguldott a tengerésztemető mellett, bezúgta az órház pár ablakát, letört egy fiatal olajfát és 50—60 méternyire sodorta magával; egy szánszállító vagon 800—1000 kilogr. súlyú szenesládáját 45 méternyire lökte, letört tovább való útjában egy gázkandelábert és egy ciprusfát, fölkapott egy gondtalanul játszó gyermeket, megforgatta párszor és úgy ejtette le, hogy baja nem történt. E körben forgó vízfölesér átmérője 2 méter volt, mozgási sebése másodpercenként 8—10 méter.

Nagyobb vízfölesér volt az, mely ugyanazon év szeptember végén Mexicóban a Pachnea mellett levő amalgamgyárat szétrombolta, mely alkalommal nemcsak tetemes mennyiségű ezüst veszett kárba, hanem életét is 30 ember vesztette. 1885. augusztus 21 en Khinában Shanghai környékét kereste meg ilyen vízfölesér, úgy beszéli Martial francia fregatt kapitány; kettős fölesér volt az, a fölső egy fekete fölhből képződött s oly erős volt, hogy vastárgyakat emelt 200 m. magasba, az első föle-ér átmérője 100 méterre terjedt. Keresztül rontott Shanghainál a folyón és összerombolt 4 házat. Azt mondták a khinaiak, hogy 2 sárkány volt az, melyek a folyót akarták kiinni. (Humboldt: Monatschrift 1886. 33.)

Bordeauxban 1886 május 26 án egy óriási vízfölesér több gyárat elsöpört, házakat összedöntött s a mezőn a domboldalokról lesodorta az ültvényeket. 1894. augusztus 4 en Veglia sziget mellett vízfölesér sülyesztette el a San Simeon hajót; október 27-en pedig Livorno mellett a tengerből kikelt vízforgatag fulakat dön-

— **Népünnepély.** A Rákóczi-szobor népünnepély rendező bizottsága ma délután Dömötör Sándor dr. elnöklété alatt ülést tartott, amelyen igen nagy számban vettek részt. A bizottság elhatározta, hogy a Rákóczi szobor alap javára Szent István napján nagyszabású népünnepélyt rendez és e célból a rendezőseget kiegészíti. A rendezési munkálatok már megkezdődtek.

— **Olcsó munkaerő.** Az Amerikába kivándorlott véreink kezdenek csalóka ábrándjaikból fölébredni s tömegesen térnek vissza Magyarországra. Minthogy nagy tömegekben érkeznek vissza s csak nehezen kapnak munkát, azért a földművelésügyi miniszter egy leiratot intézett a gazdasági egyesületekhez, köztük a Kecskeméti Gazdasági Egyesülethez is, melyben azt fölhívja, hogy mindazokat, akiknek munkaerőre van szükségük, — nála jelentse be.

— **Kiállítás.** A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 50 éves évfordulójára alkalomával szeptember 6., 7., 8. és 9. napján termény-, gép-, állat- és ipari kiállítást rendez. A kiállításon a kecskeméti szőlőtermelők közül is sokan fognak résztvenni.

— **Értesítő.** A Kecskemét th. városi iparos és kereskedő tanonciskola értesítője most jelent meg Pataky Imre igazgató szerkesztésében élénk és az iskolai viszonyait híven föltüntető tartalommal. Az értesítőben „a munka méltatása” címmel értekezést találunk Biczó János tanártól azután H. Sztankay Lajos az iskola elmúlt huszonöt évét ismerteti változatos módon.

— **Varieté.** Az Otthon kertjében napról-napra, dacára a hűvös időnek szépszámú közönség keresi fel a varieté társulat igen sok élvezetet nyújtó előadásait. Dóry Gizi temperamentumos játékaival, továbbá Pataky Ferenc és Földvári Sándor könnyekig megkacagató szellemű színporkázó magánszámaikkal és pompás kupléikkal minden este osztatlan tetszést vívnak ki, — még Bi—Ber—Ti és The 3 artas világhírű művészek pedig produkcióikkal frenetikus hatást érnek el. Sajnos azonban, e ritka műélvezet nem sokáig tart, mert péntek, szombat és va-

tótt le a városban és 3 ember halálát okozta.

1902. június 13-án Port de France-ban 5 méter magas víztölcser oszlopa kelt ki a tengerből és elpusztított 22 házat.

Ugyancsak eleven ereje van a víznek, mikor a légből jégszemek alakjában zúdul alá, kivált nyáron elemi hatalommal.

Szívsó a balhiedelem, hogy csupán nappali órákban van jégeső. Éjjelinek a keletkezéséhez is mindenkor megvan a lehetőség, ha erős fölmelegedés bontja meg valamely ponton a légkör egyensúlyát, mely erős forgataggal törekszik a kiegyenlítődésre. Ilyenkor a heves forgó mozgásban fölrítul középtűt a lég, lehűl erősen s a fölsodort porszemek, törmelék darabkák köré vizgöz, vízpára fagy és keringésében jégszemmé növekszik, melynek megvan a magva. Minél hevesebb a forgómozgás, annál természetesebb alakra híznek a jéggolyók. 1896 augusztus 7-ike éjjelén Kecskemét tájékon 150—400 gr. súlyúak hullottak s azért vittek oly rettenetes pusztítást véghez, hogy esőcseppekkel keveretlen indultak alá.

Van éjjeli jégesésre sok példa. Kecskeméten 1880. május 6-ika éjjelén jelentkezett egy olyan, erős hatalommal. Torda-Aranyosban Bozókón szept. 16—17. közötti éjjel 1903-ban kétszer is megindult a jégesés, holott az év azon szakában már éjjeli fagyok szoktak ott jelentkezni.

Werner régi pesti egyetemi physikus tanárról beszélnek, hogy egy ízben egész diadallal fejtegette hallgatói előtt a kathedrál, mennyire lehetetlen a jégesés éjszaka és a rákövetkező éjjel beverte minden ablakát a jég.

sárnap e kiváló világhírű mvészek már megtartják bucsufellépteiket. Pénteken, szombaton és vasárnap új kacagató helyi vonatkozású bohózat kerül színre „Egész Kecskemét falában” címmel, amelyben a társulat összes tagja résztvesz.

— **Szőlőtermés eladás.** A Kecskeméti Gazdasági Egyesület telepeinek csemege szőlőtermése ez évben igen jól sikerül. A kertkezelőbizottság a termést ez évben is nyilvános árverés útján szándékozik eladni.

Makáma az izzadásról. Rémes hőség Kecskeméten, — minőre nem emlékezem, mióta e szép tájon, — az ujságot firkálom. — Forró a nap sugára, — de a legforróbb máma, minek a bizonyosága, — e vers kiizzadása. — Rákóczi-uton és korzón, — üldöz a nap nagy forrón. — S ehetsz ezer fagyaltot, — amiket Dunszt fagyasztott, — egy perc s a gyomrod tája, — forró, mi ként a kályha. — Mindenki izzad, izzad, — mihelyt a regg csak pirkad, — s ha így tart csak egy hétig, — akkor (óh, a szentségit), — egy néhány kis nap mulva, — az izzadásba fulva, — elővadunk a nyárba, — a nagy kánikulába.

— **Uj zeneiskola.** Szeged város közönsége valóban dícséretre méltó buzgalmat fejt ki, hogy a király szavait: „Szeged nem volt, de lesz!”, a szó igaz értelmében betöltse. Néhány hónappal ezelőtt komoly körökben az a terv merült fel, hogy egy új zeneiskolát létesítsenek. És alig, hogy a terv kipattant, máris 300000 korona költséget irányzott elő a város és közgyűlésen el is határozták, hogy az új zeneiskola legközelebb már építés alá kerül.

— **Élelmiszerárúsitók vizsgálata.** Fűvessy Imre h. főkapitány elrendelte az összes üzletek helyiségeinek megvizsgálását, ahol élelmiszer, italmérrel foglalkoznak. A vizsgálat legfőképpen a tisztaság betartására vonatkozik. A pékműhelyek vizsgálata is mest foyik.

— **A kivándorlás.** A kivándorlást és okait tárgyaló könyvet írt „Amerika” címmel Somssich Gyula kiváló közgazdasági írónk. E könyvet, mely igaz színekkel eseteli azokat a szomorú állapotokat, melyek a kivándorlókat Amerikában várják, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megküldötte Gazdasági Egyesületünknek. A könyv az igazság meggyőző erejével írva sok okulást nyújthat mindazoknak, kik csalóka ígéretek lidérfénye után indulva Amerikába kivándorolni akarnak.

— **Szabadulnak az ex-lex katonák.** 1905-ben, a nemzeti ellentállás esztendejében nem vonultak be katonának a magyar legények, csak az ex-lex után, 1906-ban. A legényeket azzal ijesztgették, hogy még 3 esztendeig, 1909-ig kell szolgálniuk, de a hadügyminiszter megkegyelmezett a szegény bakáknak. Rendeletet adott ki s abban kiadta a jelszót: a nagy hadgyakorlatok után, vagyis szeptember tizenharmadikán mehetnek az öreg bakák.

— **Második színház Szegeden.** Magyarország egyik legnagyobb vidéki városban Szegeden, két millió korona tőkével egy részvénytársaság alakult. Ez a részvénytársaság egy új színházat épít. Ez a második színház Szegeden a közönség és a művészet követeléseit tartaná szem előtt, de a meglévő színháznak nem akar versenytársa lenni. Teljesen új műsora lesz ennek a szegedi második színháznak. Az új színház, az alapítók terve szerint, már 1910-ben meg is nyílna. Érdekes és új idea.

— **Mózi.** Úgy látszik a mózi kezd mindinkább helyi intézménnyé lenni. Erre vall legalább az a körülmény, hogy a közönség úgy pártolja, mintha legalább is az egész városnak létredeke lenne, hogy az immár városnévű „mózi” megteljen. — Tegnap és tegnapelőtt telt házak csodálták a Kovald gyár égését s a többi szép képeket s hisszük, hogy a mai műsor is nagy közönséget fog a mőziba vonzani.

— **A szegedi polgármester köröztet.** A szegedi polgármester ma ártirt Kecskemét városához, hogy ha ismeretlen tartózkodású Kostyán Jenő 29 éves villanyszerelő ide vetődne, hát atyafias szolgálattal értesítsék, mivel Kostyánnal igen sürgős közlendője volna. Kostyán nyilvántartása elrendeltetett.

— **Baleset.** Sulyos baleset érte ma délután Dunszt József szállodás tíz éves fiacskáját, Dunszt Kálmánt. A kis fiút nagy sportszenvedélye annyira elragadta, hogy biciklijéről leest és kezét kifecamította. A gyorsan előhívott orvos helyre igazította és bekötözte a kis fiu karját.

— **Toloncúton.** Lichtenstein Mór nagylaki illetőségű csavargót csavargásért két napi elzárásra ítélte a kihágási bíró ma, miután csavargásért és tilos koldulásért rászabott két napi elzárást kiöltötte, illetőségi helyére toloncúttak.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII. Főherceg Sándor utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan bútorozott, külsőbejárattal szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan — családi otthon.

— **Piaci árjegyzék 1908. évi augusztus 5-ik napján.** Tisztabuzza 21.60—23.60. Kétszer 20.00—21.00. Rozs 18.00—18.20. Árpa 15.20—15.60. Zab 16.00—16.40. Tengeri kecskeméti 16.60—17.00. Tengeri bánáti 16.60—17.00. Köles 11.00—12.00. Krumpli 10.00—11.00. Széna 8.20—8.60. Szalma 5.20, 5.60. Szalonna kilója 1.32—1.60.

A szentkirályi gyilkosság. Elfogták a tettest.

Még mindig a legnagyobb izgalomba tartja a szentkirályi lakosokat az a véres verekedés, amelynek áldozatát ma délután temették el.

Fűvessy Imre h. rendőrfőkapitány, a rendőrség bünygyi osztályának vezetője a legnagyobb apparatussal vezette a bünygyben a vizsgálatot, amely gyors eredménynyel járt.

A vizsgálat során megállapították, hogy vasárnap délután mintegy tizenöt legény borozgatott P. Kiss József kocsmájában. Mikor azután ugy kilenc-tíz óra tájban már egypáran többet ittak a kelleténél, kötegedni kezdtek egymással a részeg legények.

A szóbeli civakodásban Szabó Dániel a gyilkosság áldozata, Orbán József és Dudás Pál legények kiabáltak a legjobban, de ott volt közöttük Katona Elek is. Az éj folyamán többször egymásra akartak rohanni a civakodó felek és a többiek alig bírták őket a tettlelességtől visszatartani.

Éjfél tájban a legények kitódultak a kocsmára elé.

Ott történt a gyilkosság. A verekedés utlegés folyt erősen, amikor — a rendőrségi nyomozás eredménye szerint — Katona Elek 18 éves legény bicskával jobb halántékán szúrta Szabó Dánielt.

Eleinte azt hitték, hogy Orbán József és Dudás Pál voltak a tettesek, de az ügyesen vezetett nyomozás, valamint a véres esetenél résztvevő emberek kihallgatása csakhamar kiderítette a valóságot.

A gyilkos egyedül Katona Elek volt. Teljes beismerésben van és megtörtén bevallotta rettentő bűnét, hogy megölt egy embert.

Fűvessy Imre h. főkapitány ma egész délután a gyilkos legény vallomását vette jegyzőkönyvbe és holnap az összes iratokkal átkísérteti Katona Elekot a kir. ügyészséghez.

Allandó ingyen gépkiallítás!

Allandó ingyen gépkiallítás!

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde R.-társaság raktárában.

A balassagyarmati gazdasági gépkiallításban kitüntetésben részesült. **Saját gyártmányú borprések, szőlőzúzó 30 százalékkal olcsóbban kaphatók, mint eddig bárhol.** Kis 2 soros kézivetőgép, szőlősoroknál helyettesíti a jelenleg igen drága szalmázást. **Cséplőgépekhez** tábori tűzhely, fújtató. Megérkeztek a híres **Kühne-féle vetőgépek** (Hungaria Drill, Mosoni Drill), mindenféle nagyságban. — **Vasállványú saját gyártmányú kukorica-morzsolók, mázsák, szecskavágók, répavágók, boronák, kukoricadarálók, és minden gazdasági gépek, a legerősebb szerkezetű acélekék**

Gyári telefon:
163.

csakis a Gazd. Gépgyár raktárában kaphatók

Raktár telefon:
169.

●●●● (Rákóczi-uton, a Leszámitoló-Bank palotájában). ●●●●

Vetőgép, borprés és szőlőzúzó vásár, egészen olcsó ár.

Malmok, szeszgyárak berendezését és mindennemű gépjavításokat gyárunkban gyorsan és szakszerűen eszközöljük. **Vas- és fémöntés. Ócska vasat és fémeket a legmagasabb áron veszünk.**

15690/1908.

Árverési hirdetés.

A katonai barakkoknál levő kantinának folyó évi október 1-től számított 3 évre nyilvános árveréseni bérbeadása elrendeltetvén, árverési határidőül folyó évi augusztus 15-ik napjának délelőtti 9 órája az építészeti osztály hivatalos helyiségében kitzetetik, mely határidőre a bérleti szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a feltételek a hivatalos órák alatt az építészeti osztálynál megtudhatók.

Bánatpénzül 100 korona teendő le.

Kecskeméten, 1908. évi augusztus hó 2-án.

6888-1-1

Az építészeti osztály.

Kiadó lakások.

Két szoba, konyha, éléskamra és hozzá szükséges mellék helyiségek folyó évi november 1-ére; továbbá egy szoba, konyha azonnal kiadó Lovarda-utca 6. szám alatt.

6889-3-1

6830

Eladó ház.

IV. tized, Tabán-utca 328. számú ház szabadkézből eladó. A ház foglal magában 4 szobát, 2 konyhát, 3 kamrát; tágas udvarral. Értekezni lehet 331. szám alatt **Körtvélyesi Mihály**val.

50000 darab új vályog

olcsó áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Zaboretzky Ferenc építész,

VII. tized, Folyóka-utca 84. sz. alatt.

Eladó ház.

Voelker-telepen, Koritsánszky János ur szomszédságában, közvetlen a vasut mentén egy új adómentes ház, mely áll 1 szoba, konyha, kamra, melléképületből, jó ivóvízű kuttal, gyümölcsös kerttel, **örökáron eladó.** — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos **Hevesi Simonnal.**

6867-4-6

Eladó föld.

Agasegyháza pusztán (vasutállomás és műút mellett) 23 hold szántó föld, melynek egy része szőlőültetésre kiválóan alkalmas, kaszálóval és jókarban levő tanyaépületekkel örökáron eladó. Ugyanott két boglya szén is eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal I tized, Kádár utca 186. szám alatt. 6885-3-2

Eladó részvények.

3 drb Kecskeméti Pénztár Egyesületi,
3 drb Kecskeméti Leszámitoló Banki,
3 drb Borterm. Első Pinceszövetkezeti

részvényt

igen jutányos árért adok el.

Balog Adolf

III. tized, Sas-utca 230-ik szám alatt, özv. ifjabb Muraközy Sándorné úrasszony házában.

6877

?—5

Közel, a város alatt,
6 hold szőlő és 2 hold szántó föld
nyaralóval,
kedvező fizetési feltétellel,
azonnal olcsón eladó.

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Keresek megvételre

egy könnyű, két lóra való használt, de jókarban levő

féderes széles kocsi

és egy egy lóra való

féderes talyigát.

Értesítést az ár megjelölésével kérek VI. tized, Csongrádi-nagy-utca 18. sz. a.

Ugyanott 6-7 hektos tiszta, egészséges

● boros hordók ●
vannak eladók.

6883-3

Kereskedelmi szakoktatás Kecskeméten.

Alapított 1898.

Hatóságilag segélyezve.

Alapított 1898

Szóbeli, valamint levélbeli egy éves szakképzés nők és ifjak számára Gyakorlati könyvelők, levelezők, pénzügyi és építészeti tisztviselők speciális kiképzése, illetőleg továbbképzése. Vállalatok ügyvezetésének szervezése legújabb praktikai alapon. Minden tanítvány állásba jutott.

Helyiség: I. tized, Festő-utca 249. Városház mellett.

Értesítés!

Építetőknek igen fontos!

Építetőknek igen fontos!

Székely és Böhm

építész vállalkozó cég

nagyobb szabású asztalos-műhelyt

létesítettünk,

melyben — lévén ezen üzletág a vállalatnak csak egy kiegészítő mellékága — a megrendeléseket a legversenyképesebb és önköltségi áron készítjük. — Készítünk butor és épület asztalos munkákat.

Tervek bármily stílusban és költségvetések díjmentesek.

Műhely: Halasi-utca 193. sz. Fekete-féle házban.

Iroda: Nagyburga utca 149. sz. Iroda: Nagyburga utca 149. sz.